

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Retouradres: Postbus 21012 3001 AA Rotterdam

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
t.a.v. de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2511 EA Den Haag

Westersingel 12
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam
Telefoon 088 5445 100

E-mail: informatie@mrdh.nl
Internet: www.mrdh.nl
KvK nummer: 62288024
Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

contactpersoon
Bart Nijhof

uw kenmerk

Datum

11 oktober 2019

ons kenmerk
191009
projectnummer

Onderwerp

Consultatie wijzigingsvoorstel Wgr

doorkiesnummer
06 3041 4964

e-mail
b.nijhof@mrdh.nl

bijlage(n)
-

Geachte mevrouw Ollongren,

Uw ministerie werkt aan een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, met als doel de democratische legitimiteit van het verlengd lokaal bestuur te vergroten. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) werkt sinds haar oprichting in januari 2015 op basis van deze wettelijke regeling als 23 gemeenten samen. Wij juichen toe dat u deze belangrijke wet tegen het licht houdt en wenst te verbeteren, en dat u dat samen met betrokkenen wilt doen. Wij hebben nu vier jaar ervaring in het samenwerken in de MRDH onder de Wgr. Hier hebben wij belangrijke inzichten opgedaan over de wijze waarop de wet werkt, en ons in de dagelijkse praktijk van onze eigen gemeenschappelijke regeling zeer ingespannen om de democratische legitimiteit van ons handelen zo groot mogelijk te maken. Onder andere met een tussentijdse evaluatie binnen de MRDH. Graag gaan wij dan ook in op uw uitnodiging tot deelname aan deze internet-consultatie over de voorgestelde wetswijziging.

Goede regelingen omtrent legitimiteit zijn vanzelfsprekend van belang voor de positie van gekozen raadsleden. In deze brief gaan wij in op de impact van de wetswijziging voor effectief verlengd lokaal bestuur, passend bij onze uitvoerende rol als dagelijks bestuur van de MRDH. Een groot aantal van uw wijzigingsvoorstellen betreft verplichtingen van zaken die wij onder de oude wet reeds zonder deze verplichting uitvoerden. Wij hebben uw ministerie hierover in het voortraject op uw verzoek ook geïnformeerd. In het wetsvoorstel staan een aantal wijzigingen die voor ons tot lastig werkbare situaties leiden, hier zouden we graag een aangepast voorstel zien.

De voorgestelde wetswijzigingen dienen om de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te vergroten. De wet zelf dient om juridische basis te geven aan intergemeentelijke samenwerking, met als doel lokale overheden in staat te stellen om maatschappelijke opgaven met een gemeentegrens overschrijdend karakter effectief en met bestuurlijke slagkracht aan te kunnen vatten. De MRDH werkt aan zulke opgaven, op het terrein van economisch vestigingsklimaat en verkeer en vervoer. Legitimiteit én effectiviteit zijn in het democratisch bestel onlosmakelijk met elkaar verbonden: zonder legitimiteit is er geen slagkrachtig bestuur en blijven de resultaten door gebrek aan steun achter. Zonder slagkrachtig bestuur, dat ruimte heeft binnen meegegeven kaders te handelen, blijven resultaten achter en neemt legitimiteit af. Hier is het zoeken naar de juiste balans.

Vanuit dit oogpunt geven wij u graag enkele punten mee ter overweging.

Als gemeenten samenwerken onder de Wet gemeenschappelijke regelingen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur. De kern van verlengd lokaal bestuur is dat bestuurders namens hun gemeente zitting hebben in gremia van de gemeenschappelijke regeling. Hier wordt het lokale belang ingebracht en komen bestuurders tot een gedragen gezamenlijk besluit. Hierover leggen bestuurders vervolgens lokaal verantwoording af in de gemeenteraad. De stukkenstroom van de GR loopt via de Colleges van B&W naar de gemeenteraden. De gemeenteraad is in verlengd lokaal bestuur het directe aanspreekpunt voor inwoners. Hierin ligt de kern van de Wgr besloten. In de voorliggende voorstellen wordt deze relatie diffuser, terwijl de kern niet verandert: het blijft verlengd lokaal bestuur. Dit kan leiden tot ambiguïteit in rollen, onvervulde verwachtingen bij raadsleden en langere besluitvorming - en daarmee juist tot afnemend draagvlak en legitimiteit. Inzetten op werkwijzen waarin het regionale debat gevoerd wordt in de gemeenteraden, waarmee de vertegenwoordigers van die gemeenten hun lokale belang en de wisselwerking met het belang van de regio als geheel scherp kunnen inbrengen in de gremia van de gemeenschappelijke regeling, daar ligt wat ons betreft de sleutel voor de uitdaging om de legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te vergroten. Op basis van onze tussentijdse evaluatie hebben wij daarom verbetering in positionering van adviescommissies en rekeningcommissie met afgevaardigde raadsleden doorgevoerd.

Naast bovenstaande meer fundamentele opmerkingen worden er enkele wijzigingen van de Wgr voorgesteld die ingrijpen in de dagelijkse praktijk van de GR MRDH.

De voorgestelde wijzigingen van de Wgr door toevoeging van **artikel 10, lid 6 en artikel 35, lid 4** leiden binnen de GR MRDH tot flinke praktische problemen. In beide leden wordt gesteld dat het algemeen bestuur reeds voorafgaand aan besluitvorming over een zienswijzeplichtig document de raden schriftelijk en gemotiveerd in kennis (stelt) van zijn oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt. Dit betekent dat de zienswijzeprocedure een stap extra krijgt, namelijk een tweede maal bespreking in het algemeen bestuur. Dit betekent dat de doorlooptijd van besluitvorming over zienswijzeplichtige documenten langer wordt, met minder slagkracht tot gevolg.

Daar op dit moment de vergaderstukken van het AB tijdig, vóór de vergadering van het besluitvormende AB openbaar zijn, is er reeds een goede mogelijkheid voor raadsleden om hierover met hun AB-lid in gesprek te treden. Wij zien alles wegende dan ook niet de meerwaarde van deze voorgestelde wijziging. Ons verzoek is dit artikel te schrappen en de procedurebepaling aan de GR te laten.

Een mogelijk alternatief zou kunnen zijn om in het voorgestelde artikel 10, lid 6 en artikel 35, lid 4 het algemeen bestuur te vervangen door het dagelijks bestuur. Immers bij de begrotingsprocedure dienen ook de zienswijzen aan het dagelijks bestuur aangeboden te worden (art 35 lid 3). Hiermee wordt het belangrijkste bezwaar – de langere doorlooptijd – ondervangen.

Tot slot, in artikel 10 worden de termen 'bestuur' en 'algemeen bestuur' door elkaar heen gehanteerd. Dit maakt het onduidelijk wanneer bedoeld wordt op algemeen bestuur of dagelijks bestuur. Dit laat ruimte voor verschil in interpretatie.

Artikel 24a maakt de instelling van gemeenschappelijke raadscommissies mogelijk. De MRDH heeft ervaring met adviescommissies bestaande uit raadsleden, die adviseren aan het AB, onder andere in zienswijzeprocedures. Met dit voorstel wordt gemeenten in de GR de mogelijkheid geboden om – indien zij dit allen wensen – een gemeenschappelijke raadscommissie in te stellen die zowel het AB als de afzonderlijke gemeenteraden kan adviseren. Ingewikkeld is dan hoe advies aan AB en advies aan de raden afzonderlijk zich tot elkaar verhouden. In de memorie van toelichting wordt gesteld dat deze commissie wordt ingesteld ter behartiging van de belangen van de raden van de deelnemers. Ook kan deze gemeenschappelijke raadscommissie zienswijzen van raden voorbereiden.

Om te beginnen is onduidelijk waar de extra bijdrage voor raadsleden uit de gemeenschappelijke adviescommissies uit bekostigd wordt. Wij zijn benieuwd hoe de wetgever hiertegen aan kijkt.

Meer fundamenteel: in de MRDH zien wij in de dagelijkse praktijk van de adviescommissie een worsteling bij raadsleden tussen het geven van een advies door de adviescommissie terwijl de raden van de gemeenten (waar zij lid van zijn) ook een zienswijze inbrengen. De vraag is hoe de wetgever dit in het voorliggende voorstel voor zich ziet.

In de MRDH wordt deze vraag nog pregnanter, daar de adviescommissies adviseren aan het AB. De vraag die dit oproept is in hoeverre het advies van de gemeenschappelijke raadscommissie aan de individuele gemeenteraden ter ondersteuning van de voorbereiding van zienswijze van die individuele raden af kan wijken van een advies aan het AB. De MRDH gaat er vanuit dat deze adviezen inhoudelijk gelijklopend zullen zijn.

In **artikel 34, lid 2, artikel 34b en artikel 35, lid 1** worden voorstellen gedaan met betrekking tot besluitvormingstermijnen.

De voorgestelde wijziging van artikel 34b (twee weken verruiming termijn toezenden kadernota en voorlopige jaarrekening aan de deelnemende gemeenten) geeft de MRDH meer ruimte in het besluitvormingsproces rondom de jaarrekening. Dit zien we als een positieve ontwikkeling.

De aanpassing van de termijn in artikel 34, lid 2 (zes weken verruiming termijn toezenden begroting aan gedeputeerde staten) en artikel 35, lid 1 (twee weken verruiming zienswijzetermijn ontwerpbegroting) zal voor de MRDH betekenen dat de start van de zienswijze nog verder naar voren zal worden gehaald. Een zienswijzeprocedure tijdens het zomerreces is namelijk zowel voor de MRDH als voor de gemeenten onwenselijk en zal ons inziens de betrokkenheid van de raden niet versterken. De MRDH zal in de praktijk geen gebruik maken van de mogelijkheid om de begroting later aan te leveren bij de toezichthouder en het begrotingsproces voor het zomerreces af willen ronden. Dit resulteert in een tegengesteld effect: de ontwerpbegroting zal in de praktijk juist eerder dan later gereed moeten zijn.

Wij hopen dat u bovenstaande punten mee zult wegen in de totstandkoming van uw definitieve wetsvoorstel. Vanzelfsprekend lichten wij onze inbreng graag nader toe.

Hoogachtend,

A.A. Aboutaleb
Voorzitter

W. Hoogendoorn
Secretaris